

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri ry
Keskijärventie 75
82120 KESKIJÄRVI
pohjois-karjala@sll.fi

MIELIPIDE

15.6.2018

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@mmm.fi

Viite: Lausuntopyyntö maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta karhukiintiöksi 2018–2019

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri ry. (jäljempänä piiri) haluaa esittää mielipiteensä maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta karhukiintiöksi 2018–2019.

Tausta

Pohjois-Karjalassa on ollut vaikea keskusteluilmapiiri liittyen etenkin susiin, mutta myös muihin suurpetoihin. Toivomme, ettei karhukysymys pääse susikysymyksen tavoin tulehtumaan maakunnassa. Olemme pyrkineet etsimään yhteistyön keinoja, jotka saisivat kannatusta niin metsästäjien kuin luonnonsuojelujärjestöjenkin piirissä suden suojelun edistämiseksi.

Yksi keskeinen aloite tässä on ollut sekavaan ja hallitsemattomaan haaskakulttuuriin puuttuminen, josta piiri on jättänyt myös aloitteen MMM:öön, YM:öön sekä sisäministeriöön 16.11.2016. Etenkin valvomattomat pienpetopyyntiin tarkoitettut haaskat muodostavat suuren ongelman. Huolimattomuus ja välinpitämättömyys myös karjankasvatuksen yhteydessä, esimerkiksi kotiteurastukset ja kuolleiden eläinten lain vastainen hävittäminen, lisäävät merkittävästi riskiä petojen ihmisarkuuden vähenemiselle. Sen sijaan ammattikuvaushaaskat ovat tarkemman valvonnan piirissä.

Pohjois-Karjalassa on tärkeää etsiä keinoja sovittaa yhteen maaseudun ihmisten elämä ja petojen suojelu. Metsästäjien tekemä havainnointi TASSU-järjestelmään on tärkeää, mutta ainakin Pohjois-Karjalassa siinä on havaittu myös joitain epävarmuuksia. Poikkeuslupakiintiöitä laskettaessa tulisi noudattaa varoivaisuusperiaatetta ja ottaa huomioon laskentatavan epävarmuustekijät.

Pohjois-Karjalassa niin kuin myös muualla Suomessa on koettu viime aikoina enteitä poikkeuksellisista sääoloista, joita etenevä ilmastonmuutos saa aikaan tulevaisuudessa enenevässä määrin. Karhukannan tulee jatkossa olla riittävän elinvoimainen mahdollisten sään ääri-ilmiöiden aiheuttamien ravinnonhankinnan tai lisääntymisen ongelmien vuoksi. Pohjois-Karjalassa tulee lisäksi huomioida susikannan pienentyminen itärajan tuntumassa.

Mielipide

Piiri edellyttää ministeriöltä ensisijaisesti keinoja karhujen häiriökäyttäytymisen torjuntaan sekä petopelon hälventämiseen karhukannan kasvaessa. Karhun metsästyskiintiön nostaminen tulee olla vasta toissijaisena keinona. Karhu kuuluu edelleen EU:n luontodirektiivin 1992/43/ETY liitteen IV tiukkaa suojelua edellyttäviin lajeihin.

Karhun leviämiseen uusille alueille tulee varautua ja etenkin maaseudun asukkaita tiedottaa karhun elintavoista ja käyttäytymisestä, ettei pääse syntymään samanlaisia konflikteja kuin susien levittäytyessä läntiseen Suomeen. Tulkintamme mukaan muita keinoja karhukannan hallintaan sekä karhujen ja ihmisten yhteiselön sovittamiseen ei olla Suomessa käytetty riittävästi. Metsästys ei ole ainoa keino petoeläinten ihmisarkuuden säilyttämiseksi tai vahvistamiseksi. Haaskojen käyttäminen on yksi merkittävimmistä syistä petoeläinten ihmisarkuuden vähenemiseen.

Ministeriön muistiossa ei esitetä selkeitä tavoitteita muille keinoille, vaan karhun metsästys esitetään ainoana tavoitteena, siitä huolimatta, että ratkaisu perustellaan kestävän kehityksen ulottuvuuksilla. Vastuu muiden keinojen harkinnasta jätetään Suomen riistakeskukselle. Piiri vaatii, että asetuksen voimassa olon ajalta (2018–2019) tehdään kattava selvitys muiden keinojen kuin kannanhoidollisen metsästyksen käyttämisestä karhun suojelun edistämiseksi.

Toissijaisena keinona toteutettavan karhun poikkeusluvallisen metsästyksen kiintiömäärä ei saa ylittää 12 % osuutta, jonka on todettu säilyttävän karhukannan elinvoimaisena. Ministeriön ehdotus 345 karhun kiintiöstä ylittää tuon osuuden 81 karhulla.

Kuten ministeriön muistiossa todetaan, tulee poikkeuslupien päätösharkinnassa huomioida karhujen aiheuttamat vahingot ja mahdolliset muut ongelmat aiempaa paremmin. Nykyinen käytäntö Pohjois-Karjalassa on, että kiintiön karhut ammutaan hyvin nopeasti, vailla valikointia. Lisäksi asetuksen määrittämästä karhun poikkeusluvallisesta metsästyskiintiöstä tulee vähentää kaikki muihin ihmisperäiseen kuolemaan johtaneet karhut.

Joensuussa 15.6.2018

Anna Lehtinen
puheenjohtaja
Suomen luonnonsuojeluliiton
lan piiri

Pekka Ylhäinen
sihteeri
Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karja-
Pohjois-Karjalan piiri